

IZHAJA MESEČNO — CELOLETNA NAROČNINA ZNAŠA 15 DIN
NAROČA SE: PROSVETNA ZVEZA V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA 7

ŠTEV. 6.

JUNIJ 1959

LETO XVIII.

Slovenci pri svetem očetu Piju XII.

Prosvetna zveza je za binkošti organizirala lepo romanje v Rim, katerega se je udeležilo okrog 500 Slovencev.

Prvič v zgodovini se je zgodilo, da po rimskih ulicah korakale slovenske narodne noše, slovenski fantje v svojih krojih, kakor tudi dekleta. Ne pozaben pa bo ostal sprejem pri svetem očetu, ki je bil v sredo 24. maja. O tem sprejemu piše uradno glasilo katoliške države takole:

Globoko sinovsko vdanost so v sredo 24. maja izpričali najvišjemu poglavarju Cerkve Piju XII. poleg 300 takonskih parov, slovenski romarji, ki jih je v gosti trumi vodil prevzvišeni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Med romarji so bili tudi predstavniki slovenske katoliške Prosvetne zveze s predsednikom mons. dr. Lukmanom na čelu ter mladinska ZFO in ZDK, na čelu je predsednik dr. Žitko in predsednica gospodinja Pogorenikova. Slovenski romarji, od katerih so mnogi bili v svojih pestrih narodnih nošah, so — zbrani okoli svojega spoštovanega nadpastirja na obeh straneh papeškega preloča — peli svoje prelepe pobožne pesmi, medtem ko so vsi navzoči čakali prihoda svetega očeta.

Ko je sveti oče prispel v veliko dvorano della Benedizione, spremljan od

svojega visokega dvora, so ga navzoči navdušeno pozdravljali, medtem ko je on z nosilnice množico blagoslavljal. Nato je sveti oče, ko se je vsedel na prestol, navzoče pristrčno pozdravil in nagovoril.

Potem, ko navaja »Osservatore« gniljive besede, ki jih je naslovil papež novoporočenim parom, nadaljuje:

Nato je sveti oče pozdravil slovenske romarje v njihovem jeziku in izrekel prav posebno pristrčno dobrodošlico svojemu častitemu in predragemu bratu, škofu ljubljanskemu; nadalje njegovim tu navzočim gorečim duhovnikom, predstavnikom slovenske Prosvetne zveze ter katoliške mladinske akcije in vsem ostalim, ki jih je njihov nadpastir pripeljal v Rim k papežu. Sveti oče jih je pozval, naj vsikdar branijo tisto svetinjo, ki je temelj vsake človeške, predvsem pa krščanske omike, svetinjo, katere razpadanje v nekaterih deželah hudo boli in skrbi očeta vseh kristjanov, ki pa je pri njegovih dragih sinovih Slovincih — in na to smejo biti ponosni — ostala skoro še nedotaknjena, to je: zdrava krščanska družina. Sveti oče je tudi omenil katoliško vzgojo v šoli, ki je dopolnilo družinske vzgoje in ki jo je prav tako treba skrbno varovati in vzdrževati. Papeža zelo veseli in globoko tolaži, da je versko

življenje med Slovenci, ki jih tako ljubi, tako cvetoče in kako si prizadevajo, da bi se bolj in bolj poglobili s pobožnostjo nasproti presvetemu srcu Jezusovemu, pa z Marijinimi kongregacijami ter s katoliško akcijo. Še bolj naj okrepijo to, kar smemo imenovati hrbitišče verske omike: trdno zavest in jasno izpoved njihove katoliške vere in najtesnejšo zvezo z Apostolsko stolico, ki je vedno bila in bo ostala skrivnost njihove zvestobe in njihove resnične veličine. Tako bodo obenem dobri Slovenci in zvesti

sinovi svojě drage jugoslovanske domovine, kateri najvišji poglavar Cerkve želi trajno srečo in blagostanje ter najbogatejši blagoslov od Boga.

Po teh besedah in blagoslovu so se ponovile navdušene manifestacije vdanosti in hvaležne ljubezni in sv. oče je bil najživahneje pozdravljen, ko se je večkrat ustavil pri tem in onem ter so mu premnogi mogli poljubiti roko tako v dvorani blagoslovov kakor v kraljevski dvorani, ki je bila tudi polna vzklikajočega občinstva.

Kongres Kristusa Kralja

Z veliko brzino se bližajo dnevi kongresa Kristusa Kralja, ki bo konec julija v beli Ljubljani. Dnevi od 25. do 30. julija naj bodo najsvetlejši dnevi šestega mednarodnega kongresa. Kongres bo največja sodobna svetovna katoliška manifestacija. Inozemski katoličani se zanimajo za kongres, kar priča 13.000 njihovih prijav. Razumljivo je, da tudi naša prosvetna organizacija doprinese svoj delež na oltar Kristusa Kralja. Zato vabi Prosvetna zveza vse člane in članice, da se kongresa udeleže s svojimi zastavami, narodnimi nošami in kroji. Vsako društvo naj si postavi za svojo nalogo, da zbere čim več članov in jih pošlje na kongres. Za enkrat veljajo naslednja navodila:

1. Društvene godbe naj se pripravljajo za kongres s tem, da ponovijo tiste glasbene točke, ki so jih igrali lansko leto ob priliki prosvetnega tabora. V svojem kraju naj zberejo dobrotnike, pa tudi sami naj prispevajo za potne stroške v Ljubljano.

2. Takoj določite zastavonošo, ki naj bo oblečen v narodno nošo. Nobena društvena zastava naj ne ostane ta dan doma.

3. V slavnostnem sprevedu, ki se bo vil skozi Ljubljano na stadion, bodo korakale le narodne noše in kroji, uvrščene pa bodo posebne skupine, ki jih ob pravem času prijavijo prosvetna društva in jih po svoje uredi z raznimi simboli iz verskega, prosvet-

nega in narodnega življenja. Ne bodo pa pripuščene v spreved skupine na vozovih, ki ne bi ničesar predstavljale.

4. Igralci in igralkе, ki bi bile pripravljene sodelovati pri veliki igri: »O božjem kraljestvu«, naj se prijavijo pri Ljudskem odru.

5. Vsak član in članica društva naj daruje po svojih močeh za kongres Kristusa Kralja.

Igra o kraljestvu božjem.

Pri vseh velikih prireditvah se danes uveljavlja kakor v davnih stoletjih kot najvidnejša točka veličastna skupinska igra, pri kateri sodelujejo tisoči igralcev in se zato vrši na prostem. Tudi na našem kongresu bo v soboto 29. julija proti večeru na Stadionu taka predstava, ki obeta biti največja prireditev take vrste v naši državi in najbrž v Srednji Evropi sploh. Težko bo pri tej prireditvi govoriti o predstavi. Sodelovali bodo namreč vsi: tisti, ki bodo »gledali«, prav tako kakor tisti, ki bodo »igrali«. »Igralcev« bo nekaj nad 5.000, računamo pa tudi vsaj na 20.000 gledalcev. Vsi skupaj bodo izvajali »Igro o kraljestvu božjem«, katere besedilo je napisal Niko Kuret. Celotno vodstvo prireditve in vrhovno režijo ima Ivo Peršuh. Sodelovala bo tako rekoč vsa Slovenija. Organizirajo se namreč zbori iz skoraj vseh slovenskih dekanij, ki jih zbira in vadi kaplan

Davorin Petančič. Brez pretiravanja lahko rečemo, da bo tašigra največja privlačnost vsega kongresnega sporeda in da bo tudi svojevrsten gledališki dogodek, kakršnega tudi v največjih kulturnih središčih ne zmorejo vsako desetletje. V igri sami se pri-

kazuje vlada Antikristova in zmaga verne mladine. Vse to bo za zbrane množice gotovo razodetje, še bolj pa mogočno doživetje edine rešilne ideje, ki preostaja sodobnemu svetu — ideje o kraljestvu božjem na zemlji, ki ga je treba uresničiti.

Pomen prosvetnih društev

Že nad 40 let deluje med slovenskim narodom katoliška prosvetna organizacija. Potreba časa je katoliško prosveto poklicala v življenje. In danes ni slovenske župnije, kjer ne bi pognalo drevo katoliške prosvete, ki je oplajalo in še vedno oplaja slovensko narodno dušo. Posamezne organizacije, združene v sklopu celotnega prosvetnega dela, so med seboj teknovala, katera izmed njih bo bolj koristila slovenskemu narodu. Katoliško prosvetno gibanje je zajelo celotni slovenski narod, in sicer narod, ki je prišel do svoje samostojnosti v Jugoslaviji, in tudi tisti del slovenskega naroda, ki je proti svoji volji ostal izven meja Jugoslavije. Postalo je slovensko narodno gibanje, ki je tako po svoji številni organizaciji kakor tudi po svoji pomembnosti odločilno vplivalo na potek slovenskega javnega življenja.

Na slovenski zemlji je že pred svetovno vojno skoraj v vsaki župniji zrasel iz narodovih sredstev prosvetni dom, da se je tam narod vsestransko izobraževal in krepil. Mnogoštevilni prosvetni domovi so dokaz, kaj premoreta lastna volja in moč narodovih množic.

Prosvetna organizacija slovenskega naroda ni morda kakšna verska organizacija, vendar je organizacija, ki je vedno temeljila na jasnih katoliških načelih. In ravno zaradi tega se moramo Slovenci zahvaliti, da je versko življenje med nam tako živo, kakor je. Liberalizem preteklega stoletja se je kakor rak zajedel v naše narodno telo. Težko si mislimo, da bi bil naš narod danes še tako veren, kakor je, če bi se vzgajal v društvih, ki so imela in še imajo za temelj liberalna načela, ki največkrat niso nič

drugega, kakor neko več ali manj prikrito svobodomiselnost. Proti prodiranju verskega liberalizma so katoliška prosvetna društva postavila močan zapah, da ni ta isti mogel okužiti slehernega člana našega naroda.

Tudi danes še poskušajo svojo srečo med slovenskim narodom razna društva, ki temelje na svobodomiselnosti, če ne naravnost na brezversnosti. Med narod poskušajo zanesti versko brezbriznost in sovražen duh proti cerkvenemu nauku. Ta gibanja dobivajo svoje ideje iz Moskve, ki je središče vsega protikrščanskega mišljenja.

Kakor so bila svoječasno katoliška prosvetna društva tisti činitelj, ob katerem so se odbijala svobodomiselnna načela, ki so jih pri nas tako vneto razširjala liberalna prosvetna društva, tako so se v povojni dobi katoliška prosvetna društva uspešno borila proti brezbožniškemu načelom, s katerimi so hotela razna socialistična in komunistična prosv. društva prekvasiti predvsem naše delavske vrste. In tem poskusom so se uprla katoliška prosvetna društva, ki so gojila študij papeževih socialnih okrožnic in delavskim vrstam pokazala, kje je prava rešitev socialnih vprašanj. Ni mogoče s številskami dokazati, toda resnično je, da imajo katoliška prosvetna društva veliko zaslugo, da ni bogomrzki boljše-viški nauk zajel delavskih množic.

Katoliška prosvetna društva so bila od svojega začetka naša narodna samoobramba. V prosvetnih društvih so se člani navajali ljubiti slovensko zemljo, za katero so naši pradedje prelivali kri in jo branili proti pohlepni tujcu. Brez vzgoje v katoliških prosvetnih društvih bi se Slovenci prav gotovo tako odločno ne iz-

rekli za Jugoslavijo in bi majniška deklaracija ne doživela tako ogromnega uspeha. Slovenski narod je zmagal zato, ker je uprav v svojih prosvetnih društvih spoznal lepoto Slovenije in prav v teh društvih dobival moralno pomoč za svoj odpor proti zatiralcem. Ker je bil slovenski narod zavedno vzgojen v katoliških prosvetnih društvih, je našel pot v Jugoslavijo, katero iskreno ljubi in je pripravljen za njo doprinesiti tudi največje žrtve.

Kakor nekdanj, tako se še danes po naših društvih gojita narodna zavest in ljubezen do slovenskega naroda. S tem pa ravno dajejo naša prosvetna društva velik poudarek domovinski

vzgoji in vlivajo v duše in srca katoliških prosvetarjev zavest, da je Jugoslavija naša narodna država, da to svojo narodno državo ljubimo kot njeni otroci iz polnega krščanskega srca, da zanjo delamo in živimo. Katoliška prosvetna društva vzgajajo svoje člane, da morajo narodno državo prav tako goreče in iskreno ljubiti, kakor ljubijo slovensko zemljo. Slovenska katoliška mladina, vzgojena v prosvetnih društvih, bo branila to državo pred vsemi sovražniki, ki izpodkopujejo njene verske in moralne temelje, in pred tistimi, ki bi hoteli napasti našo državo. Slovenska mladina je vedno na straži.

Novi prosvetni domovi

Poleg lepih cerkva in šol je ponos vsake slovenske župnije še prosvetni dom. V tem domu se zbira mladina, ko zapusti šolske prostore. Tukaj se zbira poštena družba, tu se goji petje in glasba, ljudska igra, tukaj se vrše predavanja, tečaji, razgovori itd. To je ljudska visoka šola, ki je ustvarila že toliko lepega. Ni čuda, da kljub težavam rastejo ti domovi mesec za mesecem. V majniku so bili posvečeni kar trije domovi.

Bled

Blejsko prosvetno društvo je 7. maja zapisalo v svojo zgodovinsko knjigo enega najlepših dogodkov. Ta dan je bila namreč blagoslovitev novega Prosvetnega doma. Po slovesni sveti maši so odšli vsi v Prosvetni dom. Velika dvorana Ljudskega doma je bila nabito polna. Na odru je bil cerkveni zbor. Vsa dvorana je bila okrašena z zastavami in zelenimi vencami. Blagoslovitev doma se je udeležil tudi ban dr. Marko Natlačen, ki ga je množica živahno pozdravljala. Za njim je stopil v dvorano stolni kanonik dr. Kimovec, ki je blagoslovil novi Prosvetni dom. V prvih vrstah smo videli blejskega župana dr. Benedika z občinskim odborom in odbornike Prosvetnega društva. Pred blagosloovitvijo je imel kanonik dr. Kimovec lep

govor o namenu in nalogah prosvetnih društev. Takoj zatem je bila blagoslovitev vseh prostorov prosvetnega doma.

Po blagosloovitvi je stopil na oder ban dr. Natlačen ter imel primeren govor, v katerem je v prvi vrsti čestital k tako lepemu uspehu blejskemu župniku g. Francu Zabretu za njegov trud in pogum, ki je pripomogel k temu, da je mladina dobila tako potreben prosvetni dom. Zatem se je obrnil k mladini, ki naj ji služi ta dom v izobrazbo in pouk. Mladina pa naj se zaveda svojih dolžnosti do naroda in države. Vodi naj jo trojna misel: vera v Boga, ljubezen do naroda in ljubezen do države.

Govor so vsi navzočni sprejeli nad vse prisrčno in navdušeno. Cerkvni zbor je nato zapel »Povsod Boga!«

Isti večer je Prosvetno društvo na Bledu priredilo akademijo, na kateri so mladi fantje in dekleta izvajali deklamacije, pevske točke in drugo.

Blagoslov Prosvetnega doma v Prečni

Blagoslovitev Katoliškega prosvetnega doma v Prečni na binkoštni ponedeljek je bil ljudski praznik za župnijo. Ogromna množica se je zbrala v cerkvi k sveti maši in pridigi, v kateri je prošt g. K. Čerin razložil katoliško zavednost in koristnost ka-

toliško zavednega človeka za Boga, narod in državo. Po maši je g. prošt na prošnjo g. župnika blagoslovil dom. Po blagoslovitvi je vse ljudstvo zapelo: Povsod Boga. G. prošt pa je rekel, naj bo dom hiša veselja in sreče ter prave katoliške izobrazbe za vse.

Nato je g. župnik začel prosvetni tabor s pozdravom senatorja g. dr. Fr. Kulovca, drž. posl. D. Vebleta, zastopnika oblasti podnačelnika g. Iv. Preskarja, domačega župnika g. Zagorca Josipa in vsega ljudstva. Predlagal je vdanostne pozdrave Nj. Vel. kralju Petru II., škofu dr. Gr. Rožmanu, banu g. dr. Natlačenju, ki je poslal tople pozdrave in želje vsem, ker ni mogel osebno priti, narodnemu voditelju g. dr. Antonu Korošču. Burno ploskanje ob navedbi imen je pričalo, kako je ljudstvo povezano s svojimi voditelji in zastopniki. Nato je g. župnik podal zgodovino doma, ki je bila zelo zanimiva, ker je bilo treba veliko bojev in vztrajnega prizadevanja. (Svoj čas je bilo poslopje »mežnarija« kri- vično prepisano na šolo.)

Nato je senator g. dr. Kulovec, ki je ljubljence Dolenjske in njen skrbni oče, razložil velikanski pomen prosvetnih domov za višjo izobrazbo našega ljudstva in gospodarske koristi, ki jih ima za dobro doveten narod. Katoliški in narodno zaveden narod je v slavo Bogu, sebi in državi v ponos in korist. — Državni poslanec g. D. Weble je v navduševalnem govoru povedal, da prosvetni domovi služijo kot vzgojevališča mladine za koristne člane slovenskega naroda in države Jugoslavije.

Popoldne po litanijah so fantje in dekleta ter naraščaj v telovadnem nastopu pokazali, da čas, ki so ga porabili v dvoranah, ni bil zapravljen.

Trebija

Trebija je v prelepi Poljanski dolini ena tistih skromnih slovenskih vasic, katerih ime se v javnosti le redko sliši. Niti svoje fare nima; saj spada pod Staro Oselico, kjer pase svojih tisoč ovčic, razkropljenih po brdih in grapah župnik g. Gogala. Na šoli v Trebiji mu pri težkem delu požrivo-

valno pomaga učiteljica gdč. Marija Pavc, vzor prave slovenske učiteljice, ki se v šoli in izven šole žrtvuje za ljudstvo, iz katerega je izšla.

29. maja so v Trebiji odprli novo žarišče slovenske katoliške prosvete: slovesno so blagoslovili novi Prosvetni dom, ponosno stavbo, ki se sme postaviti v vrsto največjih in najlepših prosvetnih domov v naši deželi. Za to slovesno priliko je naša katoliška mladina pripravila celodnevno prireditev, ki je kljub nagajivemu vremenu prav lepo uspela.

Dopoldne je mladina v mogočnem sprevedu, ob zvokih logaške godbe prikorakala na slavnostno okrašeni prostor pri novem prosvetnem domu. Okrog organizirane mladine se je zgrnila velika množica domačinov in prijateljev iz okoliških krajev.

Sveto mašo in globok cerkveni govor je imel prof. g. dr. Vilko Fajdiga, nato pa je domači g. župnik slovesno blagoslovil novi dom.

Po maši je g. župnik začel slavnostno zborovanje, predlagal vdanostne brzoglavke kraljevskemu domu in pozdrave našim narodnim voditeljem, nato pa pozdravil odličnike z okrajnim načelnikom g. Klakom na čelu, ki so se prireditve osebno udeležili. Slavnostni govor je imel Jože Košiček. Nato sta zborovalce pozdravila še župan g. Lovro Miklavčič in predsednik domačega Fantovskega odseka g. Martin Šifra. Logaška godba, ki je med slavnostjo dovršeno igrala, je s himno slovenske mladine zaključila lepo zborovanje.

Popoldne se je mladina in množica zbrala k telovadnemu nastopu. Kljub dežju, ki je kar zares začel padati, so se mladi telovadci in telovadke podali na razmočeno telovadišče in ob velikem navdušenju številnih gledalcev izvedli svoj program. Vsega skupaj je nastopilo okrog 400 telovadcev in telovadk, ki so kljub neprimernemu terenu in dežju svojo nalogo izpolnili zelo dobro.

Želimo, da bi blagoslovljeni prosvetni dom v Trebiji za dolgo desetletij ostal središče in žarišče katoliške in slovenske prosvete.

Na prosvetne taboré!

Kakor lansko leto, tako bo tudi letos marsikatera župnija priredila svoj tabor. Namen teh taborov je, da pokažemo na zumaj uspehe tihega dela, ki so ga vršile razne edinice prosvetne družine tekom zimskega časa. Tabori naj bodo povsod dostojne manifestacije, posvečene našemu verskemu narodnemu prepričanju, bodo naj tudi jasn izraz naše državljske zavednosti. Na vseh taborih naj vlada red in disciplina, ki naj bo viden izraz tudi našega notranjega življe-

Dobrepolje

Vabimo na otvoritev Jakličevega doma v Dobrepoljah, ki bo 18. junija 1959 ob 2 popoldne. Imeli boste priliko videti največji prosvetni dom v naši lepi in veseli Dolenjski. Občudovali boste pogum našega župnika Antona Mrkuna in njegovega zvestega pomočnika kaplana Franceta Nahtigala, ki sta v očetovski skrbi za svoje farane, zaupajoč v božjo pomoč ter v razumevanje naših zavednih ljudi započela tako ogromno delo. Obenem boste imeli priliko ogledati si naše umetno izdelane igrače. Gotovo boste presenečeni nad našimi lutkami, ki predstavljajo v svojih različnih nošah naše najvernejše narodne svetinje. Poskrbljeno bo pa tudi za zabavo in okrepčilo.

Okrožni tabor na Bledu

Letošnja okrožna prireditev na Bledu mora z izbranim programom, disciplino vseh sodelujočih in prisotnih ter s številčno močjo pokazati našo narodno strnjnost in zavešt pred vsemi tujci, ki so v teh dneh že močno posedli ta naš slovenski biser. Ta prireditev naj jim bo tudi v dokaz, da ni samo zemlja lepa in zdrava, ampak da je zdravo in krepko in samozavestno tudi ljudstvo v njenih mejah. Da bo dovolj vidna v tem shajališču narodov vsa naša katoliška in narodnostna tradicija, bo vsa prireditev potekala v oznamenilih telesno kulturnih, prosvetnih in duhovnih vrednot, ki bodo jasno zablestele iz tega našega gorenjskega taborenja ob jezeru.

Prireditev bo 11. junija za vso Gorenjsko s slavnostnim uvodom na predvečer 10. junija.

Prireditev sama bo obsegala dva dela. Na predvečer, dne 10. junija ob pol 9. uri zvečer štafetni tek okrog jezera, nato telovadna akademija v domu.

V nedeljo, dne 11. junija od 8. do 9. ure ureditev spreveda z zbirališčem na starem teniškem prostoru pri Zdraviliškem domu. Ob 9. uri bo spreved članstva v krojih, članic, mladcev in mladenk, naraščaja, naraščajnic, ženskega in moškega starešinstva, prosv. društev, narodnih noš itd. Ob 10. uri bo sveta maša v župni cerkvi. Popoldne ob 3. uri javni telovadni nastop.

Tridesetletnica

Prosvetnega društva v Litiji

Prosvetno društvo v Litiji se prav marljivo pripravlja na proslavo 30letnice svoje ustanovitve. Dne 20. junija bo namreč preteklo 30 let, od kar je bilo v Litiji ustanovljeno »Slovensko katoliško izobraževalno društvo«. V proslavo tega jubileja bo v nedeljo 18. junija v Litiji velik prosvetni tabor s telovadnim nastopom šmartinskega okrožja ZFO in ZDK in bogato tombolo. Spored te proslave bo sledeč: v soboto 17. junija ob pol 9 bo v dvorani Ljudskega doma slavnostna akademija, na kateri bodo nastopili vsi odseki Prosvetnega društva (pevski, godbeni, dramatični), FO in DK. Po leg tega bo na akademiji podana kratka zgodovina Prosvetnega društva v Litiji od ustanovitve do danes. — V nedeljo 18. junija bo dopoldne ob 8.30 sprejem gostov pred kolodvorom, nato spreved po trgu na letno telovadišče, kjer bo sv. maša in prosvetni tabor. Govorila bosta dekan in urednik Terseglav, ki je govoril tudi pred 30 leti na ustanovnem občnem zboru (20. junija 1909). Popoldne ob pol 3 bodo v farni cerkvi večernice, ob 5 pa veliki telovadni nastop šmartinskega okrožja ZFO in ZDK. Po nastopu pa bo mnoge osrečila bogata tombola Prosvetnega društva.

Notranjci, Bloke vas vabijo

Dne 11. junija bo na Blokah okrožni tabor za cerkniško fantovsko in dekleško okrožje, združen s proslavo 50-letnice Prosvetnega društva. Za ta dan nam je obljubil tudi naš voditelj dr. Anton Korošec, da nas obišče. Za naše vzore nas bodo navduševali v cerkvi univ. prof. dr. Fr. Ks. Lakman, na taboru pa ravnatelj Franc Gabrovšek, poslanec za naš okraj, in odvet-

nik g. Miloš Stare, poslanec za Ljubljano-okolico. Kogar bo zanimala te lovadba, bo imel priliko videti, kaj znamo, naj pride k nastopu ob 5 popoldne, ko bodo nastopili naši krepki notranjski fantje, naša brhka dekleta, naši mladci, mladenke, gojenke in naraščaj. Za razvedrilo bo skrbela priznana godba Prosvetnega društva iz Dol. Logatca, za dobro jedajo in pijačo pa naša dekleta iz gospodinjskega tečaja. —

Za edinost naroda

Več uglednih, politikov in kulturnih delavcev švicarskega kantona Neuchâtel je objavilo sledeči oglas, ki ga prinaša med drugimi tudi glasilo svete stolice, »Osservatore Romano«. Odlični švicarski katoličani pravijo:

Globok nemir vlada na svetu. Stojimo na prelomu zgodovine in ljudje s strahom sprašujejo, kaj prinese bodočnost. Povsod raste prepričanje, da je treba temeljito popraviti mnoge pojme, ki smo jih do zdaj imeli o svetu in življenju in ki niso kos ogromnim dogodkom, ki so nas zatekli.

Dogodki kar drug drugega prehitujejo in zunanje reforme so nezadostne, da bi preprečile njihov usodni tek. Prosvetljeni razum, s katerim smo se toliko ponašali, ne najde več rešitve vprašanj, ki nam jih ti dogodki stavlja, zato ker je omajen temelj vsega, to je naše notranje življenje. Kar je treba spremeniti oziroma poživiti in prenoviti, je naše srce. Naša najbolj nujna naloga je, da si prizadevamo za нравstveno in duhovno oborožitev sodobnega človeka. Preden se lotimo, da bi sodobna vprašanja rešili na ploskvi razuma in tehnike, jih je treba najprej postaviti na tla naše vesti in naše osebne odgovornosti.

Če hočemo resnično ostati zvesti naši demokraciji, jo moramo udeležiti in živeti v njenem najvišjem pomenu in izrazu: to je v režimu, v katerem vsak član občestva sprejema nase popolno odgovornost nasproti vsem.

Vsak od nas je odgovoren za sedanje stanje naše domovine. Vsak se

mora vprašati, ali nisem tudi jaz sokriv sporov, ki nas razdružujejo? Ali so tudi moje besede in moja dejanja vedno služila dvigu нравstva v moji družini ali v moji delavnici? Ali sem pripravljen, da priznam svoje napake in jih popravim?

Vsak od nas je odgovoren za bodočnost svojega naroda. Vsak od nas lahko doprinese svoj delež, da se sprostimo v našem občestvu duhovna sila, ki bo mogla izkoreniniti razrušilne sile in združiti vse dobre volje.

Vsi želimo blagra domovine in države in smo pripravljeni, da ga branimo. Toda kje so njeni sovražniki? Za krinko zapletenih besed, kakor so: fašizem, kapitalizem, komunizem in tako dalje, stoji resnica naše strahopetnosti, naših običajnih laži, našega nezaupanja, ki pokvarja vse, kar skušajo ljudje zgraditi. Naša zla volja, naš pohlep po dobičku, naša zavist, vse to povzroča, da propadajo naša prizadevanja, da bi ozdravilo naše gospodarstvo. Če ladja tone, niso tega krivi morski valovi, ampak odprtina v trupu.

Vprašanje brezposelnosti se ne bo moglo rešiti drugače, kakor na podlagi bratovske vzajemnosti vseh državljanov, kadar bo naše gospodarstvo postavljeno na podlago, da mora služiti človeku in njegovim potrebam in sicer vsakemu človeku enako, tako kakor je dostojno človeka.

Moralna oborožitev stane veliko manj nego vojaška, zahteva pa žrtve naše sebičnosti. Moralna oborožitev pomeni: poštenost, nesebičnost in lju-

bezen. To je program Jezusa Kristusa, ki je edini, ki garantira varnost in mir ter blagor naše družbe.

Dobro je, če se utrjujejo meje, toda v kakšen prid bodo, če smo mi sami med seboj needini? Naša najboljša obramba, bolj nego naše materialne sile, počiva na spoštovanju, ki ga bo vzbujala pri svojih sosedih Svica, združena na duhovni podlagi, v priznanju, ki ga bodo vsi dolžni narodu.

čigar nevtralnost ne pomeni sebičnosti in strahu, ampak plemenitost, ki ima za geslo: koristiti vsemu človeštvu!

Od nas je odvisna realizacija tega programa. Moralna oborožitev je enostavna, praktična in vsak lahko k njej doprinese sebe vsega. Ne smemo reči: Treba je, da začnejo drugi, ampak vsak od nas mora reči: treba, da jaz začnem!

Kako se vlagajo prošnje za loterije, tombole in srečolove

Kraljevska banska uprava je opazila pri obravnavanju prošenj za prireditve zasebnih tombol, loterij in ostalih iger na srečo, da mnoga prosvetna društva ne postopajo točno v smislu pravilnika o zasebnih tombolah, loterijah in ostalih igrah na srečo, z dne 18. marca 1937., Službeni list št. 179/25-37.

Zaradi tega mora kraljevska banska uprava vsako nedostatno opremljeno prošnjo vračati krajevno pristojnemu upravno-političnemu oblastvu I. stopnje v dopolnitev.

Ker je to poslovanje zamudno, se vabite, da v Vaši zvezi včlanjena društva poučite, kako naj se ravnaajo pri predlaganju teh prošenj.

1. Prošnje za kakršnokoli igro na srečo naj se ne dostavljajo neposredno na ministrstvo za kmetijstvo, ker to ministrstvo vrača te prošnje kraljevski banski upravi s pripombo, da se postopa v smislu čl. 5, zgoraj omenjenega pravilnika, oziroma zaradi izpopolnitve nedostatnosti.

2. Zato naj se prošnje za igro na srečo sicer naslavljajo na ministrstvo za kmetijstvo, vendar pa naj se vlagajo pri krajevni pristojni oblasti I. stopnje (sreskemu načelstvu, upravi policije, predstojništvu

mestne policije, policijskemu komisariatu).

3. Prošnja naj vsebuje poleg ostalih formalnosti tudi podrobno označbo igre, ki se namerava prirediti, število in ceno srečk, datum, kraj prireditve in v kakšne namene se prireja zaprosena igra.

4. Prošnje za tombole in srečolove morajo biti v smislu tar. post. 99. čl. taksnega zakona, ki je noveliran s § 12. zakona o naknadnih in izrednih kreditih za leto 1932/33 z dne 25. decembra 1932. Sl. list št. 16/5 ex 33, taksirane z državnim kolekom za 50 din, prošnje za loterije za po tar. post. 1 in 5 taksnega zakona, t. j. z državnim kolekom za 10 din + 20 din.

5. Prošnji se mora priložiti v smislu čl. 6. zgoraj cit. pravilnika igralni načrt, kolkovan po tar. post. 2. taksnega zakona, t. j. z državnim kolekom za 4 din. Citirani člen pravilnika tudi določa, kaj mora vsebovati igralni načrt. Na ta določila naj se še posebej opozorijo društva.

6. Prošnji se morajo priložiti oblastveno odobrena pravila društva, ki prosi za prireditve igre na srečo, in sicer v overovljenem prepisu. Tudi pravila morajo biti taksirana kot priloga, po tar. post. 2. taksnega zakona, t. j. z državnim kolekom za 4 din.

Vsebina: Slovenci pri svetem očetu Piju XII. — Kongres Kristasa Kralja. — Pomen prosvetnih društev. — Novi prosvetni domovi. — Na prosvetne tabore! — Za edinost naroda. — Kako se vlagajo prošnje za loterije, tombole in srečolove.

Uprava: Pisarna Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. — Odgovorni urednik in izdajatelj Vinko Zor, Sv. Petra c. 80. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec